

รายงานผลการประเมิน

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ฉบับปี พ.ศ. 2546

ส่วนประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

กันยายน 2552

คำนำ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ที่จะนำไปสู่ การมีคุณภาพ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการต่างๆ ซึ่งมีการ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงมีนโยบายให้มีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตร ที่ครบรอบการ ดำเนินงานอย่างน้อยทุก 5 ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็น ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ในด้านต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สามารถใช้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

รายงานการประเมินหลักสูตรฉบับนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต ฉบับปี พ.ศ. 2546 ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประกอบไปด้วยข้อมูลความคิดเห็น ของมหาบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ผู้ใช้มหาบัณฑิต และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีต่อบริบทของหลักสูตร ปัจจัยเกื้อหนุนหลักสูตร การดำเนินการหลักสูตร และ ผลผลิตของหลักสูตร รวมไปถึงข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต

ส่วนประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการ ประเมินหลักสูตรฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงต่อไป

ส่วนประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๖
สารบัญตาราง	จ
บทสรุปผู้บริหาร	๗
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญในการประเมินหลักสูตร	1
วัตถุประสงค์ในการประเมิน	2
ขอบเขตการประเมิน	2
เนื้อหาการประเมิน	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
2 วิธีการประเมิน	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล	5
ขั้นตอนการดำเนินการ	5
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการประมวลผล	6
3 ผลการประเมิน	8
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	9
บริบทของหลักสูตร	
1. วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร	11

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. การจัดรายวิชา และความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร	15
2.1 ความเห็นของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการนำรายวิชา ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือศึกษาต่อ	15
2.2 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดรายวิชาและ ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร	18
2.3 ความเห็นเกี่ยวกับรายวิชาที่ควรจัดเพิ่มเติมในหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	23
2.4 ความเห็นเกี่ยวกับรายวิชาที่ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	25
ปัจจัยเกื้อหนุนของหลักสูตร	26
การดำเนินการหลักสูตร	29
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	30
2. ด้านบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	31
3. ด้านบทบาทของคณะกรรมการที่ปรึกษา การค้นคว้าโดยอิสระ	32
4. ด้านบทบาทของหน่วยงานสนับสนุน	33
ผลผลิตหลักสูตร	35
ผลกระทบของหลักสูตร	38
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร	39
 4 บทสรุป	 41

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถาม	55
ภาคผนวก ข หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ฉบับปี พ.ศ. 2547	78
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	89
ภาคผนวก ง คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินหลักสูตร	91

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประสบการณ์ในการทำงานของมหบัณฑิตก่อนเข้าศึกษา	9
2 ความเห็นมหบัณฑิตเกี่ยวกับการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ ในการทำงาน	10
3 ลักษณะหน่วยงานของผู้ใช้มหบัณฑิต	10
4 ความเห็นของมหบัณฑิต ที่มีต่อวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาวิชา ของหลักสูตร	11
5 ความเห็นของมหบัณฑิตที่มีต่อภาพรวมความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร	12
6 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาวิชา ของหลักสูตร	13
7 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อภาพรวมความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้าง หลักสูตร	14
8 ความเห็นของมหบัณฑิตเกี่ยวกับการนำรายวิชาในหมวดวิชาบังคับ (จำนวน 18 หน่วยกิต) ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือศึกษาต่อ	16
9 ความเห็นของมหบัณฑิตเกี่ยวกับการนำรายวิชาในหมวดวิชาเลือก (จำนวน 21 หน่วยกิต) ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน หรือศึกษาต่อ	16
10 ความเห็นของมหบัณฑิตเกี่ยวกับการนำรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาขั้นคว่ำ โดยอิสระ(จำนวน 6 หน่วยกิต) ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือศึกษาต่อ	18
11 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดรายวิชาและความเหมาะสมของ เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาบังคับ (จำนวน 13 หน่วยกิต) สำหรับแผน ก2 และแผน ข	19
12 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดรายวิชาและความเหมาะสมของเนื้อหา วิชาในหมวดวิชาเลือก สำหรับแผน ก2 (เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต) และแผน ข (เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)	20
13 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดรายวิชาและความเหมาะสมของ เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาวิทยานิพนธ์	23

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อดำเนินการหลักสูตร ด้านความเพียงพอของทรัพยากร	27
15 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อดำเนินการหลักสูตร ด้านคุณภาพของทรัพยากร	28
16 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อดำเนินการหลักสูตร ด้านความสะดวกในการใช้บริการของทรัพยากร	28
17 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อดำเนินการหลักสูตร	29
18 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	30
19 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	31
20 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาการค้นคว้าโดยอิสระ	32
21 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับบทบาทของส่วนประสานงานบัณฑิตศึกษา	33
22 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับบทบาทของส่วนทะเบียนและประมวลผล	34
23 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา	35
24 ความเห็นของผู้ใช้มหาบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาบัณฑิต	36
25 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับการนำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าโดยอิสระ มาใช้ประโยชน์ในการทำงาน การศึกษาต่อ	38

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การประเมินนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการประเมินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ฉบับปี พ.ศ. 2546 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลความคิดเห็นในการประเมินครั้งนี้ คือ มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ฉบับปี พ.ศ. 2546 จำนวน 9 คน ผู้ใช้มหาบัณฑิต จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถามปลายเปิด และปลายปิด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ส่วนประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

จากข้อมูลที่รวบรวม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมินจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

มหาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม ก่อนสมัครเรียนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มีงานทำแล้ว คิดเป็นร้อยละ 88.90 ระยะเวลาในการทำงานก่อนการเข้าศึกษา ช่วง 1 – 10 ปี จำนวน 2 คน ระยะเวลา 11 – 20 ปี จำนวน 3 คน ระยะเวลา 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 คน ระยะเวลาที่มหาบัณฑิตทั้งหมดใช้ในการศึกษา ระยะเวลา 1.50 – 2.00 จำนวน 1 คน ระยะเวลา 2.01 – 2.50 จำนวน 2 คน และระยะเวลา 2.51 – 3.00 จำนวน 6 คน มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่างานที่ทำในปัจจุบันได้นำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตร ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 88.90

ผู้ใช้นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาจากส่วนราชการ คิดเป็นร้อยละ 100.00

บริบทของหลักสูตร

1. วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร

ความเห็นมหาบัณฑิต

มหาบัณฑิต ให้ความเห็นต่อภาพรวมความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ด้านวัตถุประสงค์ในหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร และด้านจำนวนหน่วยกิต ในหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการจัดแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อภาพรวมความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ด้านวัตถุประสงค์ในหลักสูตร และด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดแผนการศึกษา ทั้งแผน ก2 และแผน ข อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตในหลักสูตร แผน ก2 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน แผน ข อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1) ควรมีการปรับการจัดแผนการศึกษา คือ รายวิชาวิทยานิพนธ์(สำหรับแผน ก2) และรายวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (สำหรับแผน ข) ควรจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษา ปลาย

2) สำหรับแผน ข จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ควรปรับลดจำนวนลง ไม่ควร ให้มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มีความเชี่ยวชาญต่างไปจากที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนด ด้านจำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาเลือก ควรปรับเพิ่มอีก 1 รายวิชา รวมเป็นจำนวน 24 หน่วยกิต

3) จำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ควรปรับลดให้เหลือ เพียง 3 หน่วยกิต และเปลี่ยนชื่อเป็นรายวิชาสารนิพนธ์

2. การจัดรายวิชา และความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร

2.1 ความเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับการนำรายวิชาไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน หรือศึกษาต่อ

หมวดวิชาบังคับ (จำนวน 18 หน่วยกิต)

มหาบัณฑิตเห็นว่ารายวิชา ในหมวดวิชาบังคับ ที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์ในการทำงาน หรือศึกษาต่อ ในระดับมากที่สุด ได้แก่ รายวิชาทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ รายวิชานโยบายสาธารณะ รายวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ และรายวิชาการจัดการ องค์การภาครัฐในมิติเชิงธุรกิจ

4) รายวิชาการจัดการองค์การภาครัฐในมิติเชิงธุรกิจ ควรเปลี่ยนชื่อ เป็น รายวิชา ทฤษฎีองค์การและการจัดการในภาครัฐ และเพิ่มเนื้อหาเรื่อง Public mind ไว้ด้วย เนื่องจากการบริหารจัดการองค์การภาครัฐ มีเป้าหมายต่างจากธุรกิจ หากนักศึกษาเข้าใจแต่เรื่องของตนเอง (กำไร-ขาดทุน) โดยไม่คำนึงถึง Public จะทำให้คนในสังคมที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมไม่ดี ไม่ได้รับการดูแล

หมวดวิชาเลือก (สำหรับแผน ก2 เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และ แผน ข เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต)

ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารายวิชาในหมวดวิชาเลือก ทุกรายวิชามีเนื้อหารายวิชาที่เหมาะสมแล้ว และทุกรายวิชาควรจัดให้มีในหลักสูตร ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1) รายวิชาการจัดการระบบสารสนเทศและการสื่อสารในหน่วยงานภาครัฐ ควรเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหารายวิชา เช่น การยกตัวอย่างช่องทางการทำ marketing ภาครัฐ ระบุเว็บไซต์ e-commerce (ด้านบริการ) ให้กับประชาชน และควรนำสาระสำคัญของเนื้อหารายวิชา ไปไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาการจัดการภาครัฐเชิงยุทธศาสตร์ โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดเป็นรายวิชาใหม่ก็ได้

2) รายวิชาการจัดการภาครัฐเชิงยุทธศาสตร์ เนื้อหารายวิชามีความใกล้เคียงกับ รายวิชาการจัดการองค์การภาครัฐในมิติเชิงธุรกิจ สามารถยุบรวมเป็นรายวิชาเดียวกันได้ และจากคำอธิบายรายวิชาประโยคสุดท้าย “ทั้งทางด้านการเงิน การตลาด ทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการองค์การ” ควรตัดออก เพราะทั้ง 4 ด้านนี้ เป็นองค์ประกอบหลักสูตรบริหารธุรกิจ ซึ่งมุ่งไปสู่การสร้างผลกำไร ต่างจากภาครัฐ ที่เน้นประสิทธิผลในการให้บริการ อาจทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ของ รัฐประศาสนศาสตร์

3) รายวิชารัฐประศาสนศาสตร์แนวจิตวิทยา สังคมวิทยา และมานุษยวิทยา เนื้อหารายวิชาไม่ชัดเจน ไม่ระบุว่าเรียนด้านใดบ้าง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางการบริหารแนวจิตวิทยา (บุคลิกภาพการรับรู้ ทักษะจิต) แนวสังคมวิทยา (บทบาท สถานภาพ บรรทัดฐาน) แนวมนุษยวิทยา (วัฒนธรรม ค่านิยม อุดมการณ์) เป็นต้น และอาจพิจารณาว่า ควรเพิ่มเติมเนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์ด้วยหรือไม่ เพราะทำให้นักศึกษามีมุมมองที่กว้างขึ้น และในการบริหารภาครัฐ ควรให้ความสำคัญกับบริบท ทางด้านเศรษฐกิจด้วย ส่วนด้านสังคมเพียงพอแล้ว

4) รายวิชาจริยธรรมและการบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ ควรมีการปรับเป็น Leadership Ethics : Examines assumptions implicit in various organizational designs and

highlights the importance of fidelity to values-based decision-making และควรบูรรวมกับรายวิชา
สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์

5) รายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ควรเพิ่มประเด็นปัญหาร่วมสมัย
ทางรัฐประศาสนศาสตร์ เช่น การจัดการความขัดแย้ง เป็นต้น ฉายภาพให้เห็นบริบทโลก จัป
ประเด็นต่างๆ เชื่อมโยงมายังไทยและภูมิภาค ท้องถิ่น หรือประเด็นเรื่อง privatization, public
enterprises, deregulation และเพิ่มเนื้อหาในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม และ Public mind ไว้ด้วย
จะทำให้นักศึกษาได้เข้าใจการบริหารภาครัฐ ว่ามีเป้าหมายเพื่อ Public เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง

6) รายวิชาสัมมนาการปฏิรูประบบบริหารราชการในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาค
ลุ่มน้ำโขง เนื้อหารายวิชามีความคล้าย กับรายวิชาสัมมนาการจัดการและการพัฒนาเมืองในประเทศ
ไทย รายวิชาสัมมนาบทบาทภาครัฐไทยต่อการจัดการด้านเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มสี่เหลี่ยม
เศรษฐกิจ และรายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ในกลุ่มประเทศสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ อาจพิจารณา
บูรรวมกันได้

7) รายวิชาสัมมนาการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถ
บูรรวมกับรายวิชานโยบายสาธารณะได้ และควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมิน การนำนโยบาย
ไปปฏิบัติ จะทำให้มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องนโยบายสาธารณะมากขึ้น

8) รายวิชาหัวข้อพิเศษในการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ สามารถบูรรวม
กับรายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

หมวดวิชาการคั่นควาโดยอิสระ (จำนวน 6 หน่วยกิต)

ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารายวิชาในหมวดวิชาวิทยานิพนธ์ ทุกรายวิชามีเนื้อหา
รายวิชาที่เหมาะสมแล้ว และทุกรายวิชาควรจัดให้มีในหลักสูตร ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ รายวิชาการศึกษาคั่นควาโดยอิสระควรเปลี่ยนชื่อเป็นรายวิชาสารนิพนธ์
และลดจำนวนหน่วยกิตลงเหลือ 3 หน่วยกิต

**2.3 ความเห็นเกี่ยวกับรายวิชาที่ควรจัดเพิ่มเติม ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต**

ความเห็นมหาบัณฑิต

มหาบัณฑิตให้ความเห็นเกี่ยวกับรายวิชาที่ควรจัดให้มีเพิ่มเติมในหลักสูตร
ได้แก่รายวิชาจริยธรรม คุณธรรมของผู้บริหาร และรายวิชาการจัดการภาคทฤษฎีเชิงยุทธศาสตร์ ทั้ง
สองรายวิชาควรจัดเป็นรายวิชาบังคับ